

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.11.2019
COM(2019) 608 final

ANNEX

PŘÍLOHA

Doporučení pro rozhodnutí Rady

**o aktualizaci směrnic pro jednání o dohodách o hospodářském partnerství s africkými,
karibskými a tichomořskými zeměmi a regiony (AKT)**

PŘÍLOHA

Směrnice pro jednání o dohodách o hospodářském partnerství s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi a regiony (AKT)

1. Preamble

Kromě obecného odkazu na dohodu z Cotonou a její navazující dohodu bude zvláštní odkaz učiněn mimo jiné na:

- závazek stran podporovat a urychlit hospodářský, kulturní a sociální rozvoj států AKT s cílem přispět k míru, prosperitě a bezpečnosti a podpořit stabilní a demokratické politické prostředí;
- závazek stran dodržovat lidská práva, včetně základních pracovních práv, demokratických zásad a právního státu, které představují základní prvky partnerství AKT-EU, a řádné správy věcí veřejných, což představuje zásadní prvek partnerství AKT-EU;
- závazek stran týkající se souboru mezinárodně dohodnutých zásad a pravidel zaměřených na podporu recipročního vztahu mezi obchodem a udržitelným rozvojem, včetně podpory Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 (Agenda 2030) a jejích cílů udržitelného rozvoje a Pařížské dohody podle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu;
- závazek stran zaměřit své partnerství na cíl omezení a případného vymýcení chudoby v souladu s cíli udržitelného rozvoje a postupné integrace států AKT do světové ekonomiky; budovat proto hospodářskou a obchodní spolupráci mezi AKT a EU na iniciativách regionální integrace, které v zemích AKT existují;
- cíle spolupráce mezi zeměmi AKT a EU v oblasti hospodářství a obchodu na podporu hladké a postupné integrace států AKT do světového hospodářství, s náležitým ohledem na jejich politickou volbu a priority v oblasti rozvoje, a zejména na vlastní strategie snižování chudoby (zejména programy snižování chudoby), čímž se podpoří jejich udržitelný rozvoj a přispěje se k vymýcení chudoby v zemích AKT;
- závazek stran podporovat proces regionální integrace v rámci skupiny států AKT a podporovat regionální integraci jako klíčový nástroj pro začlenění zemí AKT do světového hospodářství;
- závazek stran posílit hospodářskou a obchodní spolupráci a pěstovat novou obchodní dynamiku s cílem usnadnit přechod zemí AKT na liberalizovanou globální ekonomiku;
- závazek stran zohlednit různé potřeby a úrovně rozvoje států a regionů AKT;
- závazek stran dodržovat své závazky přijaté v rámci Světové obchodní organizace (WTO) a prosazovat cíle WTO;
- společný cíl stran posílit spolupráci ve všech oblastech týkajících se obchodu a dosáhnout postupné a oboustranné liberalizace obchodu se zbožím a službami v souladu s pravidly WTO, s přihlédnutím k úrovni rozvoje zemí AKT a hospodářským, sociálním a environmentálním omezením, kterým čelí;
- závazky stran k zajištění toho, aby úsilí vyvíjené v rámci dohody z Cotonou a její nástupnické dohody a úsilí vyvíjené v rámci dohod o hospodářském partnerství se vzájemně posilovaly.

2. Povaha a oblast působnosti dohod

Dohody o hospodářském partnerství se zaměří na podporu hladké a postupné integrace států AKT do světové ekonomiky, s náležitým ohledem k jejich politickým volbám a prioritám rozvoje, a podněcují tak jejich udržitelný rozvoj a přispívají k vymýcení chudoby ve státech AKT.

Podle čl. 36 odst. 1 dohody z Cotonou a případně příslušného ustanovení nové dohody o partnerství AKT-EU se jednání zaměří na uzavření dohod o hospodářském partnerství s podskupinami AKT vymezenými v souladu s čl. 37 odst. 3 dohody z Cotonou a s příslušným ustanovením v nové dohodě o partnerství AKT-EU, a to s ohledem na proces regionální integrace v rámci AKT.

Dohody o hospodářském partnerství jsou zaměřeny na podporu užší hospodářské integrace mezi stranami tím, že se postupně odstraní překážky vzájemného obchodu a posílí se spolupráce ve všech oblastech týkajících se obchodu, a to v plném souladu s ustanoveními WTO.

Dohody o hospodářském partnerství jsou v souladu s cíli a zásadami dohody z Cotonou a její nástupnické dohody, a zejména s ustanoveními části III hlavy II této dohody. Při jednáních o dohodách o hospodářském partnerství se proto přihlíží zejména k různým úrovním rozvoje stran i ke konkrétním hospodářským, sociálním a environmentálním omezením zemí AKT a k jejich schopnosti přizpůsobit se a přizpůsobit své ekonomiky procesu liberalizace.

3. Obchod se zbožím

3.1. Cíl

Dohody o hospodářském partnerství jsou zaměřeny na vytváření oblastí volného obchodu mezi stranami na základě rozvojových cílů dohody z Cotonou a její nástupnické dohody v souladu s ustanoveními WTO. Proto se rozumí, že následující podmínky přístupu na trh by byly dostupné pouze v souvislosti s těmito dohodami o hospodářském partnerství.

3.2. Dovozní cla

- **Dovoz do Evropské unie**

Dohody o hospodářském partnerství vycházejí z podmínek přístupu na trh, které jsou v současnosti stanoveny v dohodě z Cotonou a v její nástupnické dohodě, a dále je posílí. Zvláštní opatření pro další odstraňování cel se stanoví v průběhu jednání, přičemž se zohlední stávající a potenciální vývozní zájmy zemí AKT a dopad opatření na liberalizaci obchodu, zejména na regionální integraci v rámci AKT.

- Dovoz do zemí AKT

Vzhledem k prvořadému cíli podpory rozvoje prostřednictvím regionální hospodářské integrace a vhodných politik budou pokračovat jednání 1) o odstranění cel z dovozu z ES v zásadě na veškerý obchod během přechodného období a 2) o zrušení všech poplatků s účinkem rovnocenným clu při vstupu dohod o hospodářském partnerství v platnost.

Harmonogram pro odstraňování cel a konečné zahrnutí produktů v rámci liberalizace obchodu ze strany zemí AKT budou odrážet hospodářská, sociální a environmentální omezení, kterým tyto země čelí, jakož i jejich schopnost přizpůsobit své ekonomiky procesu liberalizace. Proto bude přechodné období, slučitelné s cíli dohody z Cotonou, její nástupnické dohody a pravidly WTO, uplatňováno flexibilně a s ohledem na konkrétní omezení dotčených zemí AKT. Stejná flexibilita se uplatní v souvislosti se zahrnutím produktů a s časovým rozvrhem/rytmem závazků v oblasti liberalizace ze strany zemí AKT.

V této souvislosti strany posoudí případ od případu možný dopad mechanismů vývozních náhrad na proces liberalizace obchodu.

Bez ohledu na výše uvedené poskytnou země AKT Evropské unii v každém případě zacházení, které není méně příznivé než zacházení podle doložky nejvyšších výhod. To neplatí v případě koncesí uzavřených mezi zeměmi AKT nebo zeměmi AKT v jiných rozvojových zemích v rámci regionálních dohod nebo jiných obchodních ustanovení slučitelných s požadavky WTO.

Při jednáních a s ohledem na článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie a na dohody dosažené v rámci dohody z Cotonou a její nástupnické dohody budou zohledněny zvláštní zájmy nejvzdálenějších regionů Evropské unie. V této souvislosti mohou dohody o hospodářském partnerství zejména stanovit konkrétní opatření ve prospěch produktů z těchto regionů zaměřená na jejich integraci v rámci intraregionálního obchodu v krátkodobém horizontu v souladu s ustanoveními WTO.

Země AKT se přinejmenším zavazují automaticky rozšířit zacházení, které je přiznáno Evropské unii, na všechny ostatní dotčené strany dohody o hospodářském partnerství, a to pokud možno před liberalizací obchodu ve vztahu k Evropské unii.

Pokud nastanou závažné obtíže v důsledku liberalizace obchodu, mohou země AKT po konzultaci s Evropskou unií dočasně pozastavit uplatňování harmonogramu liberalizace a případně znovu upravit tempo pokroku směrem k dosažení konečného vytvoření oblasti volného obchodu, a to v plném souladu s ustanoveními WTO.

Součástí dohod o hospodářském partnerství jsou plány a harmonogram liberalizace obchodu zemí AKT. V nich budou zahrnuty i seznamy vhodných výrobků, jakož i harmonogramy pro odstraňování cel. Tyto seznamy a harmonogramy budou finalizovány během jednání.

- Základní cla

Základní cla, na která se dohodnutá snížení použijí, jsou cla podle doložky nejvyšších výhod účinně uplatňovaná zeměmi AKT v den podpisu dohod o hospodářském partnerství. Jsou vymezena v seznamu připojeném ke každé dohodě o hospodářském partnerství.

3.3. Obecná ustanovení

Vývozní cla. Veškerá vývozní cla uplatňovaná v rámci obchodu mezi stranami se odstraní na základě dohodnutého harmonogramu, který nepřesáhne deset let.

Množstevní omezení a opatření s rovnocenným účinkem uplatňovaná na vývoz nebo dovoz v rámci obchodu mezi stranami se po vstupu dohod o hospodářském partnerství v platnost zrušují.

Národní zacházení a fiskální opatření. Do dohod o hospodářském partnerství bude zahrnuto standardní ustanovení týkající se národního zacházení, kterým se zajistí, aby se produktům jednotlivých stran dostalo zacházení, které není méně výhodné než zacházení poskytované obdobným výrobkům domácího původu. Jakákoli již existující diskriminační vnitrostátní fiskální opatření nebo postupy budou od vstupu dohod o hospodářském partnerství v platnost odstraněny.

Doložka o vyjmutí daní. Dohody o hospodářském partnerství budou zahrnovat doložku o vyjmutí daní v souladu s článkem 52 dohody z Cotonou a s příslušným ustanovením o vyjmutí daní z její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

Proměnlivá rychlost. Pokud je to v souladu s integračními cíli dotčených regionů AKT, dohody o hospodářském partnerství stanoví proměnlivou rychlost v liberalizaci obchodu, přičemž zohlední úroveň rozvoje dotčených zemí AKT, jakož i různé míry integrace, které mohou v rámci regionu existovat, v souladu s vnitřním integračním procesem daného regionu.

Doložka o potravinovém zabezpečení. Dohoda obsahuje ustanovení zaměřená na podporu potravinového zabezpečení v souladu s pravidly WTO.

Ochranná opatření. Použijí se ochranná ustanovení v souladu s příslušnými ustanoveními WTO.

Antidumping. Pokud jedna ze stran zjistí, že druhá strana v rámci obchodu provádí dumping nebo subvencování působící újmu ve smyslu ustanovení GATT, může proti této praxi přijmout vhodná opatření v souladu s pravidly a postupy GATT/WTO. V této souvislosti musí Evropská unie věnovat zvláštní pozornost specifické hospodářské a sociální situaci dotčených zemí AKT.

Doložka „standstill“. Strany se dohodnou, že nebudou zavedena žádná nová cla, ani nebudou zvýšena cla stávající a že žádná strana po vstupu dohod mezi regionálním sdružením a EU v platnost nezavede žádná nová množstevní omezení ani opatření s rovnocenným účinkem.

Transparentnost. Od obou stran se bude vyžadovat, aby si vzájemně sdělovaly svůj celní sazebník a všechny následné změny, které v něm budou provedeny.

Doložka o výjimkách. Dohoda bude obsahovat standardní doložku o výjimkách, která umožní přijmout opatření, například z důvodu ochrany veřejného pořádku, života lidí, zvířat nebo rostlin nebo zdraví, zachování vyčerpatelných přírodních zdrojů atd., za předpokladu, že jsou tato opatření uplatňována v souladu s pravidly WTO.

Zařazení zboží. Pro zařazení zboží při obchodu mezi stranami se použije harmonizovaný systém.

3.4. Pravidla původu, správní spolupráce a finanční odpovědnost

Jednání o pravidlech původu, správní spolupráci a finanční odpovědnosti vycházejí ze standardních preferenčních pravidel původu EU a ze stávajících pravidel původu podle každé dohody o hospodářském partnerství. V této souvislosti Evropská unie posoudí všechny konkrétní žádosti o změny pravidel původu, předložené státem nebo státy AKT s cílem zjednodušit stávající pravidla a zlepšit současný přístup států AKT na trh.

Dohoda zmocní smluvní strany k přijetí vhodných opatření v případě nedostatečné správní spolupráce nebo špatného řízení. Ve věci ztrát celních příjmů v souvislosti se špatným řízením preferenčního dovozu by mohla být na základě rozhodnutí Rady stanovena příslušná opatření.

3.5. Cla, usnadnění obchodu a opatření proti podvodům

Cílem jednání je zjednodušit všechny požadavky a postupy týkající se dovozu a vývozu, zejména pokud jde o celní postupy, dovozní licence, určení celní hodnoty, pravidla pro tranzit a kontrolu před odesláním, přičemž se vychází z nejvyšších mezinárodních norem a v souladu s ustanoveními dohody WTO o usnadnění obchodu. Dohoda bude zahrnovat protokol o vzájemné správní pomoci v celních záležitostech. Bude rovněž obsahovat doložku proti podvodům, aby se zabránilo zneužívání celních preferencí.

4. Obchod službami a investice

4.1. Oblast působnosti

Dohoda stanoví postupnou a oboustrannou liberalizaci obchodu se službami a investic, jejímž cílem je zajistit srovnatelnou úroveň příležitostí v přístupu na trh, v souladu s příslušnými pravidly WTO, zejména s článkem V dohody GATS, s přihlédnutím k úrovni rozvoje dotčených zemí AKT. [Dohoda stanoví, že audiovizuální služby budou řešeny odděleně ve zvláštních dohodách o kulturní spolupráci a partnerství mezi stranami. Tyto dohody umožní Evropské unii a jejím členským státům, jakož i státům AKT zachovat a rozvíjet svou schopnost vymezovat a provádět své kulturní a audiovizuální politiky za účelem zachování kulturní rozmanitosti a zároveň uznávat, zachovávat a podporovat kulturní hodnoty a identitu zemí AKT, podporovat mezikulturní dialog zlepšením příležitostí v přístupu na trh pro kulturní statky a služby v těchto zemích, a to v souladu s článkem 27 dohody z Cotonou a s příslušným ustanovením nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

Strany se dohodnou, že žádná strana nepřijme žádná nová nebo další diskriminační opatření poté, co dohoda mezi regionálním sdružením a Evropskou unií vstoupí v platnost.

Liberalizační proces bude probíhat asymetricky. Zemím AKT bude poskytnuta určitá míra flexibility v závislosti na jejich úrovni rozvoje, a to jak z celkového hlediska, tak z hlediska odvětví a pododvětví v souladu s ustanoveními dohody GATS, zejména s ustanoveními týkajícími se účasti rozvojových zemí na dohodách o liberalizaci.

Na straně Evropské unie nepřesáhne přechodné období 10 let.

Na straně AKT bude přechodné období, slučitelné s cíli dohody z Cotonou, její nástupnické dohody a pravidly WTO, uplatňováno flexibilně a s ohledem na konkrétní omezení dotčených zemí AKT.

Země AKT, které jsou součástí dohody o hospodářském partnerství, se zaváží, že budou uplatňovat přinejmenším stejná ujednání, jaká platí pro Evropskou unii.

Dohody o hospodářském partnerství znovu potvrdí závazky přijaté podle článku 42 dohody z Cotonou a příslušná ustanovení její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

4.2. Praktická opatření

Je-li to odůvodněno zvláštními hospodářskými, sociálními a environmentálními omezeními, s nimiž se země AKT potýkají, mohou být jednání odložena. V takovém případě strany v průběhu jednání o dohodách o hospodářském partnerství pravidelně posuzují situaci. Zajistí, aby byla pro přípravu těchto jednání aktivně využívána přípravná fáze, zejména mobilizací odpovídající podpory pro rozvoj služeb v souladu s ustanoveními dohody z Cotonou, zejména čl. 41 odst. 5 uvedené dohody, a příslušným ustanovením její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

5. Běžné platby a pohyby kapitálu

Dohody o hospodářském partnerství znovu potvrdí závazky přijaté podle článku 12 přílohy II dohody z Cotonou a příslušná ustanovení její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

V zájmu posílení a rozvoje finančních trhů se strany snaží vyjednat další otevření kapitálového trhu nad rámec přímých investic, a to při současném respektování stávajících měnových dohod a s přihlédnutím k potřebě vytvořit vhodný regulační rámec.

Dohody budou obsahovat ustanovení o možné revizi této kapitoly s cílem zajistit soudržnost mezi povinnostmi stanovenými v rámci dohod o hospodářském partnerství a dalšími příslušnými dohodami, včetně závazků v rámci dohody GATS.

6. Oblasti související s obchodem

6.1. Obecné informace

Dohody o hospodářském partnerství znovu potvrdí příslušné závazky přijaté v rámci dohody z Cotonou¹ a její nástupnické dohody, zejména pokud jde o politiku hospodářské soutěže, ochranu práv duševního vlastnictví (včetně zeměpisných označení), normalizaci a certifikaci, sanitární a fytosanitární opatření, obchod a životní prostředí, obchodní a pracovní normy, spotřebitelskou politiku a ochranu zdraví spotřebitelů. Tato ustanovení budou přezkoumána s ohledem na výsledky nadcházejících mnohostranných obchodních jednání.

6.2. Specifické oblasti

Dále platí, pokud jde o tyto oblasti:

Investice. V souladu s cílem „omezení a případného vymýcení chudoby v souladu s cíli udržitelného rozvoje“ (a pokud jde o články 1, 29, 75 až 78 a přílohu II dohody z Cotonou a příslušné ustanovení její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost) se strany dohodly vytvořit regulační rámec, který usnadní, posílí a podnítl vzájemně prospěšné udržitelné investice mezi nimi. Tento rámec bude vycházet ze zásad nediskriminace, otevřenosti, transparentnosti a stability.

Pokud to obě strany určí jako oblast k jednání a s výhradou dodatečných směrnic pro jednání týkajících se jednotlivých zemí nebo regionů, mohou být sjednána ustanovení o ochraně investic, která potvrdí nejlepší výsledky dohodnuté na příslušných mezinárodních fórech nebo na dvoustranném základě. Tato ustanovení by měla zajistit silnou ochranu investorů a investic a zároveň plně zachovat právo stran na regulaci v rámci svých území, aby bylo dosaženo legitimních politických cílů.

Zadávání veřejných zakázek. Dohody o hospodářském partnerství budou usilovat o zajištění plné transparentnosti pravidel a metod zadávání veřejných zakázek na všech úrovních správy podle zásad Dohody o vládních zakázkách (WTO). Kromě toho budou strany usilovat o postupnou liberalizaci svých trhů s veřejnými zakázkami na základě zásady nediskriminace a s ohledem na úroveň svého rozvoje.

Normy, technické předpisy a posuzování shody. Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat komplexní kapitolu o technických překážkách obchodu, a to na základě Dohody WTO o technických překážkách obchodu a nad její rámec.

Sanitární a fytosanitární normy. Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat komplexní kapitolu o sanitárních a fytosanitárních normách, která bude vycházet z Dohody WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření.

Ochrana údajů. Dohody o hospodářském partnerství stanoví cíl usilovat o odstranění překážek bránících volnému pohybu osobních údajů mezi stranami, které vznikly v důsledku nedostatečné ochrany osobních údajů, mimo jiné prostřednictvím výměny informací a odborníků.

¹ Články 45 až 51 a článek 78 dohody z Cotonou a příslušné ustanovení její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

Práva duševního vlastnictví. Dohody o hospodářském partnerství by měly vytvořit odpovídající, vyváženou a účinnou úroveň ochrany a stanovit občanskoprávní a hraniční donucovací opatření v oblasti práv duševního vlastnictví, včetně zeměpisných označení.

Obchod a hospodářská soutěž: Cílem dohod o hospodářském partnerství by mělo být minimalizovat narušení hospodářské soutěže prostřednictvím ustanovení o politice hospodářské soutěže, subvencích a státních podnicích. Ustanovení nebudou bránit poskytování veřejných služeb.

Obchod a udržitelný rozvoj: Dohody o hospodářském partnerství by měly dodržovat příslušné mezinárodně dohodnuté zásady a pravidla týkající se práce (včetně nediskriminace podle pohlaví) a environmentálních aspektů obchodu a udržitelného rozvoje, včetně pravidel udržitelného rybolovu a zásad týkajících se změny klimatu, zejména Pařížské dohody. Dohody o hospodářském partnerství by měly obsahovat ustanovení pro účinné provádění a sledování těchto pravidel, jakož i mechanismus pro řešení případných sporů mezi stranami.

Zemědělský dialog: Vzhledem k významu odvětví zemědělství pro socioekonomický rozvoj a zajišťování potravin v zemích? AKT mohou dohody o hospodářském partnerství zahrnovat možnost dialogu o zemědělství (partnerství v oblasti zemědělství), který může zahrnovat otázky typu komodit a regionálních hodnotových řetězců, využívání nových technologií a udržitelných potravinových systémů.

6.3. Provádění

Provádění těchto ustanovení bude sledovat Rada dohody o hospodářském partnerství (viz bod 8 níže), již je nápomocen společný výbor pro provádění dohody složený z předních technických odborníků. Smíšený výbor pro provádění dohody zasedá pravidelně a nejméně jednou ročně. Vypracovává výroční zprávy posuzující dosažený pokrok a formuluje doporučení týkající se opatření pro další postup, včetně zajištění rozvojové spolupráce v souladu s ustanoveními dohody z Cotonou a příslušnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

7. Doplnkovost

Dohody o hospodářském partnerství a rozvojové strategie partnerů ze zemí AKT (zejména strategický dokument o snižování chudoby) se vzájemně podporují. Zejména v zájmu usnadnění dosažení cílů dohod o hospodářském partnerství se strany AKT zavážou, že tyto dohody plně začlení do svých rozvojových strategií, a EU tak učiní i v rámci svých strategií pro rozvojovou spolupráci. To by zahrnovalo podporu rozvoje soukromého sektoru, zejména malých a středních podniků, včetně jeho genderového rozměru. Zavážou se, že v souladu s příslušnými ustanoveními dohody z Cotonou a případnými ustanoveními její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost, přidělí na tento účel odpovídající zdroje.

8. Institucionální rámec

Pro každou dohodu o hospodářském partnerství bude zřízena Smíšená rada dohody o hospodářském partnerství, která bude vykonávat tyto funkce:

- zajišťuje řádné fungování dohody o hospodářském partnerství,
- zkoumá rozvoj hospodářské a obchodní spolupráce mezi stranami,
- hledá vhodné metody, jak předcházet problémům, které by mohly vyvstat v oblastech, na něž se dohoda o hospodářském partnerství vztahuje, zejména pokud jde o dosažení rozvojových cílů v rámci této dohody,
- vyměňuje si názory a vydává doporučení k jakékoli otázce společného zájmu v oblasti hospodářské a obchodní spolupráce, včetně budoucích opatření pro řádné

provádění dohody o hospodářském partnerství, a zejména s ohledem na potřebu, aby rozvojová spolupráce probíhala v souladu s příslušnými ustanoveními dohody z Cotonou a příslušným ustanovením její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost.

Složení, četnost, agenda a místo konání společných zasedání Rady dohody o hospodářském partnerství budou dohodnuty na základě konzultací mezi stranami.

Rada dohody o hospodářském partnerství bude mít pravomoc přijímat rozhodnutí ve všech záležitostech, na něž se vztahuje dohoda o hospodářském partnerství. Bude podávat zprávy Radě ministrů zřízené v souladu s článkem 15 dohody z Cotonou a příslušným ustanovením její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost, o záležitostech společného zájmu celé skupiny států AKT a Evropské unie.

Dohoda o hospodářském partnerství by měla zajistit pravidelné konzultace a komunikaci s občanskou společností.

9. Závěrečná ustanovení

Dohody o hospodářském partnerství budou zahrnovat:

- kapitolu o řešení sporů a doložku o nevykonání, včetně ustanovení odpovídajících článkům 96 a 97 dohody z Cotonou a příslušnému ustanovení její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost. Ustanovení o řešení sporů v záležitostech týkajících se obchodu nebo obchodních záležitostí nebudou mít vliv na práva a povinnosti stran podle pravidel WTO, zejména na Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů;
- doložku o budoucím vývoji, která stanoví, že dohody o hospodářském partnerství mohou být rozšířeny, zejména prostřednictvím přistoupení, nebo spojeny, v souladu s pokrokem dosaženým v oblasti regionální integrace;
- doložku o vstupu v platnost, délce (neomezené), ukončení, oznámení o vypovězení a doložku o územní působnosti.

Pro účely dohod o hospodářském partnerství se stranami na straně AKT rozumí regionální sdružení nebo jeho členské státy nebo regionální sdružení a jeho členské státy v souladu s jejich příslušnými oblastmi působnosti. Dohody o hospodářském partnerství se vztahují rovněž na opatření přijatá každým státním, regionálním nebo místním orgánem na území stran.

10. Struktura a organizace jednání

V souladu s příslušnými ustanoveními dohody z Cotonou a v souladu s příslušným ustanovením její nástupnické dohody, jakmile vstoupí v platnost, bude období jednání rovněž použito pro budování kapacit ve veřejném a soukromém sektoru zemí AKT s cílem zvýšit jejich schopnost vymezit a provádět vhodné regionální a mnohostranné obchodní strategie a politiky. To bude zahrnovat opatření na zvýšení konkurenceschopnosti, posílení regionálních organizací a případně podporu regionálních iniciativ v oblasti integrace obchodu, pomoc při úpravách rozpočtu a fiskální reformě, jakož i modernizaci infrastruktury a zlepšení investic. Tato opatření budou monitorovat regionální přípravné pracovní skupiny, které budou zřízeny společně regionálním sdružením zapojeným do jednání o dohodách o hospodářském partnerství a Evropskou unií, a to na začátku jednání. Regionální přípravné pracovní skupiny mimo jiné předloží návrhy, které je třeba zvážit v rámci národního a regionálního programového dialogu mezi Evropskou unií a zeměmi AKT.

Budou vytvořeny vhodné mechanismy, které zajistí, aby byly nestátní subjekty v EU a zemích AKT informovány a konzultovány ohledně obsahu jednání a aby byla zajištěna koordinace s probíhajícími dialogy AKT-EU.